

Pohled od učitelských domů Otakara Novotného. Foto: neoVISUAL.cz

Budeme mít Staroměstskou bránu?

Už je to takový národní kolorit. Jakmile je zveřejněn jakýkoli nový architektonický záměr v historickém centru některého z českých či moravských měst, okamžitě je podroben nemilosrdné kritice, sepisují se proti němu petice, vyjadřují se k němu (pohříchu vždy negativně) zaručení odborníci na architekturu a urbanismus.

Axonometrický snímek projektu. Foto: neoVISUAL.cz

Přišli jsme tak už o nejednu stavbu, která svou kvalitou přesahovala běžný průměr současné výstavby v celosvětovém měřítku. Stačí jmenovat tzv. *Ledního medvěda* architekta Radana Hubičky (dejvický kulaták) a samozřejmě Národní knihovnu Jana Kaplického (Letná).

V posledních měsících se pražský architektonický diskurz přesunul nepoměrně blíž historickému centru města. Proti plánu architektonického studia TaK architects na řešení prostor v oblasti kolem hotelu Intercontinental se zvedla nevole tak mamutí, že to snad snese srovnání jen s výše jmenovaným Kaplického *blobem*. Proboha, oni chtějí zastavět Náměstí Miloše Formana!, zaznívá ze všech stran. V podstatě nikdo z diskutujících se ale nezabývá primární

architektonickou kvalitou navrhovaného řešení, které zdaleka neřeší jen budovu na piazzettě hotelu, ale celý několikahektarový prostor mezi východní částí ulice Bílkova a Vltavou. Projekt nese hrdý název Staroměstská brána.

Pražský hotel Intercontinental architekta Karla Filsaka z let 1968 – 1974 patří nepochybně k ikonickým projevům české architektury své doby. Podílelo se na něm mnoho výtvarníků, kteří patřili k absolutní světové elitě. Málokdo třeba dnes ví, že autorem keramických vlysů na fasádě byl proslulý Zbyněk Sekal, sochařské realizace prováděl Miloslav Hejný, lustry a další skleněné prvky byly dílem manželů Roubíčkových. Stavba byla pojednána jako svého druhu Gesamtkunstwerk. Do pokojů byly navrženy

Pohled od severní fasády hotelu do části nového parku. Velkoryse pojedené schodiště směřuje k Právnické fakultě, tunelem na pravé straně se můžete vydat přímo na náplavku. Foto: neoVISUAL.cz

Pohled na hotel z nábrežního chodníku. Foto: neoVISUAL.cz

ostře červené lampičky tak, aby při pohledu z protějšího nábřeží či z Letné působila budova pokaždé jako jiný obraz podle toho, kdo z hostů právě dlí ve svém dočasném domově. Kdo ví, kde je těm lampičkám dnes konec. Podobně jako karlovarský Thermal manželů Machoninových, byl totiž i Intercontinental plíživě, ale systematicky mrzačen necitlivými zásahy nových let a desetiletí. Méně viditelně (ale nikoli méně bolestivě) v interiérech a více viditelně v exteriéru (hrůzostrašná přístavba bazénu).

Jak již výše uvedeno, autorem architektonického řešení širokého okolí hotelu je studio TaK architects. Pokud se podíváme na projekty tohoto architektonického týmu nezbyvá než konstatovat, že prostě a jednoduše mají vysokou úroveň. A úctu, kterou tito architekti projevují výjimečným stavbám minulosti dokládá zdařilá přestavba budovy Elektrických podniků v Holešovicích architektů Beneše a Kříže z roku 1930, která je právě v této době dokončována dle jejich návrhu. I tolik kritizovaný projekt Staroměstské brány ale nabízí celou řadu nepřehlédnutelných architektonických a urbanistických kvalit. Pokud se podíváme na axonometrický snímek celého projektu je v první řadě zřejmé, že se o žádné *zastavění* náměstí nejedná. Navrhovaná stavba je ve svém objemu střídá, nenarušuje ani uliční čáru ani neohrožuje svou výškou dominanci okolních budov, učitelské domy Otakara Novotného nevyjímaje.

Autoři si dali evidentně záležet na tom, aby byl zachován průhled mezi nárožím ulic Bílkova a Elišky Krásnohorské a Právnickou fakultou. A to je důležitější aspekt projektu, než by se na první pohled zdálo. Plocha náměstí a jeho nové uspořádání pak nijak významně nesnižují jeho funkčnost, v některých ohledech právě naopak

(přesunutí problematického vjezdu do garáží z Formanova náměstí na nábřeží, velkorysá fontána). Navrhovaná budova se navíc svým tvaroslovím jasně odkazuje k hotelu, aniž však jeho architekturu kopíruje. Věc, která se podaří jen málokdy. Na budovu pak navazují další drobnější stavby na opačné straně hotelu a společně tak dotvářejí logický celek.

Mimořádnou hodnotu pak nově přináší plocha mezi severní fasádou hotelu a nábřežní komunikací. Dosavadní park vždy působil jako jakási nepřístupná hotelová zóna a ve své bývalé podobě byl veřejným prostorem de facto bezcenným. Návrh studia TaK ovšem definuje tento prostor zcela jinak. Má být přístupný odevšad a vysloveně láká k návštěvě a posezení. Můžete sem vstoupit širokým schodištěm od Kotěrovy Právnické fakulty, z hotelu, z chodníku na nábřeží, z ulice od sousedního hotelu President a dokonce i tunelem přímo z vltavské náplavky. Navíc – zmizela ta „velrybí“ bazénová přístavba hotelu a je nahrazena hmotami mnohem přírodnějšími. Na tomto unikátním místě uprostřed staré Prahy tak můžeme mít namísto plané plochy veřejný prostor světové úrovně.

Pokud ale protestující zůstanou u své mantry: *Někdo nám chce zastavět Formanovo náměstí* a nedokáží se na celý projekt podívat ze širší perspektivy, pokud nepochopí, že i v historických částech města se dají hledat nová architektonická řešení přinášející novou kvalitu života, možná se realizace tohoto hodnotného projektu nikdy nedočkáme. TaK! —